

KOROŠKI SLOVENEK

Naroča se pod naslovom
„KOROŠKI SLOVENEK“
Klagenfurt, Viktringer-Ring 26.
Rokopisi se naj pošiljajo na naslov:
Pol. in gosp. društvo
Klagenfurt, Viktringer-Ring 26.

Lisi

za politiko, gospodarstvo
in prosveto

Izhaja vsako sredo.

Stane četrtletno: 1 šiling.

Za Jugoslavijo
četrtletno: Din. 25

Pozamezna številka 10 grošev.

Leto V.

Dunaj, 21. oktobra 1925.

Št. 42.

Glasovanska slavnost v Celovcu.

Petnajststo nemških učiteljev je v deželi; vsaki pripelje par ljudi, zraven se napodi Celovčanov par tisoč in slavnosti semenj je gotov. Zilanke, pristne in ponarejene, se rade ponajajo s kratkimi krili. Zilani, pristni in ponarejeni, zasedejo svoje konje, Sorgendorf obmejna pivovarna pri Pliberku, naloži svoj avto mesto s pivom s pliberškimi otroci, Heimatbund in hakenkreuzlerji nastopijo s svojimi društvi, Celovec razobesi svoje nove in stare bandere, občinska palača dobi zvečer razsvetljavo: tako se obhaja zmača dne 10. oktobra l. 1920.

Naravno je, da so Nemci v slovenskem delu Koroške pred glasovanjem bili v velikem strahu in da se zmage še zdaj veselijo. Učitelji in uradniki, zdravniki in odvetniki, ki žive od Slovencev na slovenskih tleh, a ne umejo slovenskega jezika, so se seve bali, da jih izid glasovanja ne požene iz službe. Nemški kmetje in trgovci se Jugoslavije niso bali, da marsikateri izmed njih je tam našel boljšega zaslužka. Veselje učiteljev in uradnikov je torej umevno, hudo je priti ob kruh. Ne zamerimo udeležitve pri slavnosti ljudem, ki so morebiti v zasedanju in povodom raznih prask trpeli. Pogorele so jim hiše, padel ta ali oni. A kdor poseže po meču, mora nositi posledice. Svet je bil proglasil načelo, da se države zánajprej uravnajo po narodnostnih mejah. Povdariti pa moramo, da je hodil Slovenec pravično pot, ko je glasoval za Jugoslavijo, in nihče nima pravice mu kaj očitati. Mirovna pogodba izrečno zabranjuje vsako preganjanje iz tega razloga. Grda hinavščina je, če se nekateri Nemci nazivljajo „zveste domovini“, Slovincem pa bi radi očitali, da so bili nezvesti. Polagoma namreč prihaja na dan marsikaj!

Nemci ste bili izdajalci Avstrije, ko se je Slovenec boril do zadnjega moža za cesarja,

zdaj se nazivljajo stari izdajalci „Heimatreue“! Das „Neue Reich“ piše 26. sept.: „Prišel bo čas, ko pridejo na dan berlinske intrige, katerim so služili kot orodje cesarski ministri; izvedelo se bo, da je bila zarota tako daleč dozorela, da so mislili cesarja prisiliti, da se odpove prestolu in Avstrija bavarizira (kakor Bavarska priklupi Prusiji). Železni kancler je bil že pripravljen, da s pomočjo članov cesarske hiše izvede berlinske načrte.“ — In ti ljudje se imenujejo zdaj „zveste domovini“.

V teku minulih par let se je bilo že pozabilo, kar je bilo grdega v glasovanju, čemu vzbujati proti Slovincu novo sovraštvo? Avstrija javka, da se trgajo tržovske zveze s sosednimi državami in kliče na pomoč Društvo narodov, ki ji naj dela prostih cest v inozemstvo. A čemu potem sovraštvo proti Slovincu? Avstrija in z njo Koroška naj se zave, da je minula njena nekdanja moč in da se mora zánajprej s sosedi le izlepa pogajati. Za Avstrijo in tudi za Koroško bodo dnevi še težavni: stara hiša se polagoma podira; še le polagoma bomo videli vse posledice, polagoma. Industrija ustavlja svoje delo, kmetijstvo ne more naprej, uradnikov pa imamo, da moramo zanje plačevati letnih deset bilijonov. Podirajo se vsa tista otročja podjetja, ki so se ustanovila po vojni, poleg tega pa mesto zapravlja, da je strah, in vsaka takšna veselica, ko ni nobenega povoda veseliti se, ni nič drugega kakor grdo zavarjanje ljudstva k zapravljivosti.

Koroški Slovenec se ne plaši ljudi, ki kriče svoj „Heil“ po celovških in drugih cestah. Zvestoba do svoje vere, delavnost, ljubezen do svoje narodnosti dičijo našega pravega Slovence in ta se lahko smeje vsem lahkoživim ljudem, ki se preganjajo po mestih. Slovenska lipa na Koroškem stoji trdno, vrabci v njenih vejah je ne bodo omajali.

Bratje in sestre ne spite!

„Hvala ti, o Bog, da si mi pomagal dokončati to težko delo!“

Dolgo časa motri umotvor in bil je zadovoljen z njim. Podoba je bila namenjena za Marijini oltar samostanske cerkve. V lahnih niansah so prehajale barve druga v drugo, iz Madoninega obraza je odsevala nebeška milina. Oče Hildebrand strmi pobožno zamišljen v umotvor:

„Marija Zmagovalka!“

Skoro neslišno vstopi v celico prior, oče Fridolin in ko zagleda dogotovljeno podobo, vzkligne:

„Oče Hildebrand, prekosil si Grka Kleomena! Slaven je bil Apelles, ki je naslikal Apolona, streljajočega strele iz oči, a ti si prekosil oba. V kras bo naši cerkvi ta podoba.“

Vse lepo pride od Boga in tudi umetnost je odsvit lepote božje, do katere se mi ljudje ne moremo povzpeti,“ pripomni ponižno Hildebrand, „tudi stari klasični mojstri Apelles, Fidias in Skopas so se povzpeli visoko, a popolnega ideala niso dosegli in ga sploh nihče ne more, ker je odsev neskončne božje popolnosti, katere ljudje s svojimi omenjenimi zmožnostmi ne morejo doseči.“

„Da, res je, ta neskončni ideal je naš cilj, po katerem hrepenimo, a ga na zemlji ne moremo uresničiti. Kaj mislite, more li umetnik

POLITIČNI PREGLED

Avstrija. V dunajskem parlamentu so se pretekli teden hudo sprijeli. Soc. Leuthner je dolžil dr. Matajo, da je preveč pokoren sluga predvsem Francije. Dr. Mataja ni ostal odgovora dolžan in razžalil Leuthnerja, vsled česar je nastal v parlamentu velik krik, da se je morala seja prekiniti. Socialisti so dobili zahtevano zadoščenje. — Zadnje volitve v armadi kažejo, da stoji vojaštvo na republikanskem in demokratičnem stališču in da se je otreslo monarhističnega duha. Vojaštvo si voli svoje poverjenike. Izmed 252 izvoljenih zaupnikov je 224 socialističnih in le 28 kršč. soc. — Po štirih tednih je delavska stavka v Donawitzu prenehala. Dolgovezna pogajanja so uspela. Delavcem se zviša mezda od 5 do 10 odstotkov. — Pogajanja za dolarsko posojilo so skoro zaključena. Koroška dobi nekaj pod 5 milijonov dolarjev.

Jugoslavija. Pašič se je vrnil v Beograd. Te besede imajo čudno moč, kajti cel čas njegove odsotnosti je vladalo v Beogradu mrtvilo, nič pozitivnega se ni ustvarilo, nobeden minister si ni upal napraviti brez Pašičeve vednosti takega odločilnega koraka. Pašič je vse. Menda pojde delo sedaj bolj gladko naprej. — Jesensko zasedanje skupščine se je pričelo. Otvoriti bi ga imel kralj s svojim govorom, pa je pred kratkim nekoliko zbolel. Pa bo kljub temu šlo vse gladko, samo da je Pašič v Beogradu. — Jugoslov. vlada je odredila, da se morajo izgnati inozemski delavci, ki odjedajo kruh domačim, katerih je brez dela v sami Sloveniji že 30.000. Drugim državam to ni bilo po godu, pa so diplomatični zastopniki teh držav začeli letati okrog min. za soc. politiko in ga opozarjati na posledice. Minister je izdal sedaj novo naredbo, po kateri se dovoljuje zaposlitev inozemskih delavcev za določen ali nedoločen čas. Prošnje vlagajo podjetniki potom

izraziti višek lepote in popolnosti v umotvoru?“

„Nikakor ne, vsak umotvor vsebuje ideal, katerega moremo sicer z umom več ali manj zapopasti, a ne moremo ga upodobiti, samo velemu se mu more približati. Zato najdemo v vsakem umotvoru pomanjkljivosti in nepopolnosti in ravno v tem tiči možnost napredka. Zato ni nobeden umotvor popoln, ker je ideal nedosegljiv.“

Dolgo opazuje oče Fridolin podobo in vzkligne navdušen:

„Resnično, umetnost moremo samo uživati, umotvor nam vzbuja čute nadnaravne in nadzemeljske sreče, po kateri hrepenimo na zemlji.“

„Gotovo, edini namen umetnosti je duševni užitek. Samo prava umetnost je zmožna obuditi plemenite čute. Zato umotvor, ki ne napravi na gledalca vtisa, ni noben umotvor. Umetnik mora upodobiti vzvišene ideje v materijo, da vzbudi čustvo.“

Dolgo časa sta se menila še pogovarjala o umetnosti, dokler ju ni poklical zvon k večerni molitvi.

In vrnivši se nazaj v celico, je Hildebrand stal zopet nepremično pred podobo Madone:

„Ti, najsvetejša Devica, si najlepši vzor popolnosti in lepote.“

PODLISTEK

Kovač Franc:

Madona.

V srednjem veku so bili samostani središča stavbene in slikarske umetnosti. Menihi, ločeni od sveta in prosti vseh posvetnih skrbi, so se s celo dušo posvetili umetnosti, da še dandanes občudujemo starodavne in častljive umotvore, ki ostanejo kljub stoletni starosti vedno novi. Idealni umetniki so upodobili v materijo visoke ideale. Veleumni, vzgojeni v samostanski samoti in ločeni od sveta, so ustvarili čudesa v slikarski in stavbinski umetnosti, njihov duh se je dvignil do nadzemeljskih idealov, do katerih se dandanašnji svet, pogreznjen v materializem in naturalizem, ne more povzpeti. Posvetili so svoje življenje Bogu in umetniškemu delovanju iz ljubezni do umetnosti same, ne iskajoč posvetnega dobička.

Zamišljeno sedi v obokani celici Vetrinjskega samostana oče Hildebrand ob stojalu, izvršujoč na skoro izgotovljeni Marijini podobi zadnje poteze. Ves zamaknjen je v svoje delo. Kaj njega briga svet? On živi le za umetnost.

Odloži čopič in paleto ter polglasno vzkligne:

delavskih zbornic na inšpekcijo rada. Dovoljenje velja za 6 mesecev in se lahko obnovi.

Kongres narodnih manjšin je bil 15. t. m. otvorjen v Ženevi. Izvolil je zastopnika Jugoslovenov v Italiji posl. dr. Wilfana za prvega predsednika. Kongres je sprejel resolucijo, da je narodna in kulturna svoboda ravno tako dobra, kakor verska svoboda. Vsaka država naj se prisili, da respektira to načelo in da dovoli narodnim manjšinam kulturni in narodni napredek. V razpravo je posegel tudi naš poslanec dr. Petek.

Kritičen položaj v Grčiji. Po vesteh iz Aten je položaj v Grčiji zelo kritičen. Vlada se bori proti opoziciji. Poslala je veliko število zanesljivih častnikov v notranjost države, da bi vzdržali dobro razpoloženje napram Pangalosovemu režimu. V vladnih krogih s skrbjo gledajo na akcijo upornika Plastirasa. General Pangalos je izdal na ljudstvo proklamacijo, v kateri ga poziva, da Plastirasa izda oblastem. Smrtno kazen določa za tiste, ki bodo Plastirasa skrivali, ravnotako tudi za tiste, ki vedo kje se Plastiras nahaja, pa ga nočejo izdati oblastem.

Konferenca v Locarnu. Prvotno dobro razpoloženje na konferenci se je nekoliko skalilo, da so se že pojavile govorice v neuspehu konference. Sklepalo se je iz tega, ker nemška delegacija ni imela zadostnih pooblastil ter je moral nemški državni tajnik dr. Kempner odpotovati v Berlin. Po njegovem povratku se je konferenca 16. t. m. uspešno zaključila. Vse težave so bile premagane. Pripeljal se je tudi sam Mussolini v družbi številnih tajnih detektivov. Nemčiji so se za uslugo dovolile gotove omejitve in olajšave, da se kelmorajnska cona gotovo izprazni, za saarsko ozemlje se dovoli poseben parlament in se vrši ljudsko glasovanje pred 15. leti po mirovnem sklepu, kakor je predvideno v versajski mirovni pogodbi; da bi se Nemčiji dale zopet nekatere njene bivše kolonije nazaj, se je protivila Anglija, ki hoče priliko izrabiti in razširiti svojo kolonialno posest. Izpolnitve nemških zahtev so beležene v posebnem zapisniku. Uspešen zaključek pogajanj je izzval splošno zadovoljstvo in navdušenje: po konferenci so bili vsi delegati od množice burno pozdravljeni. Sklenile so se sledeče pogodbe: zapadna varnostna pogodba med Nemčijo, Francijo, Belgijo, Angleško in Italijo, razsodiščne pogodbe med Nemčijo in Belgijo, Nemčijo in Francijo, Nemčijo in Poljsko, Nemčijo in Češkoslovaško. Nemški zun. min. je na koncu naglašal, da bo imela ta konferenca samo tedaj uspeh, ako ji bo sledilo še več takih sestankov. Obenem so se mudili v Locarnu odposlanci Društva narodov, da so razpravljali z delegacijami o sprejemu Nemčije. Mnenja posameznih članov nameravajo dobiti potem okroglice, oficijelni sprejem pa bi se izvršil 7. decembra. Omenjene pogodbe značijo velik napredek v stremeljenju po miru v srednji Evropi.

Podpis rusko-nemške trgovske pogodbe. Posvetovanja med nemško in rusko delegacijo za sklepanje trgovske pogodbe so ugodno končala in pogodba je bila podpisana. Po tej pogodbi daje Nemčija Rusiji ogromen kredit v iznosu 100 milijonov zlatih mark, katerega bo Rusija porabila za nakup poljedelskih strojev v Nemčiji.

DOMAČE NOVICE

10. oktober v Celovcu. Minuli so dnevi obletnice žalostnega spomina za nas državljane druge vrste, za one pa veselja nad pridobljenim slovenskim ozemljem in strahu pred bodočnostjo. Nemška agitacija je bila za to slavnost zelo živa, vsaj so agitatorji še zadnji večer letali od hiše do hiše in nagovarjali ljudi. Uspela niso imeli dosti, kajti glasovalna cona je bila slabo zastopana, ker vsled slabega gospodarskega položaja in mnogoštevilnih rubežni nima povoda, veseliti se nad združitvijo z Avstrijo. Kmečko prebivalstvo ni pokazalo zanimanja, pač pa mesta, središča renegatstva. Na predvečer streljanje in kresovi, ki pa niso merilo mišljenja, ker so jih žgali marsikje tujci: na Žingarci so kresili Celovčani, med Maloško in

Veliko Jeko vojaki iz Beljaka itd. Celovec sam se je odel v slavnostno oblačilo: koroške, avstrijske in rajhovske zastave in zastavice, venci, slavoloki in svečana razsvetljava rotovža. Rotovž je razsvetljevalo 2000 lektričnih žarnic. Koliko denarja je to stalo! Ali ne bi bilo pametnejše, če bi se ta denar dal revežem, ki jih je polno, ali porabil v dobrodelne svrhe. Slavnosti so se udeležili tudi zvezni predsednik dr. Hainisch, zvezni kancler dr. Ramek, vojni minister Vaugoin itd. Udeležba teh gospodov je pokazala, da se vlada popolnoma strinja z nasilnim režimom na Koroškem in da je jalov izgovor na avtonomski delokrog koroške deželne vlade. Tudi njim je po volji, da se kor. Slovence prejkomogoče potuji in tako zbriše vsaka sled slovenstva na avstrijskih tleh. V soboto se je blagoslovil prapor 11. pešpolka, ki mu ga je podarila dežela in potem odkrila spominska plošča na hiši poljedelske šole, kjer je imel Heimatdienst pred plebiscitom svoje pisarne, dalje otvoril domovinski muzej in 9. t. m. plebiscitna razstava. Zvečer je bila v gledališču slavnostna predstava igre „Heim-suchung“, o kateri bomo še spregovorili, bakljade in razni govori. Nedeljski obhod — okrog 3500 ljudi — in zahvalno mašo — okrog 10.000 ljudi — je zaključil ples. Preobširno bi bilo pisati o mnogoštevilnih govorih. Vsak sam lahko ugane njih vsebino, vsaj se ob takih prilikah govori vedno eno in isto: Grozi zavednim Slovincem, obžaluje položaj Nemcev v Jugoslaviji in zatrjuje, da imamo Slovenci na vseh poljih večje pravice kot Nemci sami. Jasno pa je vsem, da se cela slavnost ni posrečila tako sijajno, kakor so prireditelji želeli. Nek strah je zadrževal izbruh pravega navdušenja. Obenem so se nas spominjali bratje Jugoslovani v svobodni državi. V vseh mestih so manifestirali za naše pravice; v Ljubljani 10.000 ljudi, v Mariboru 13.000 in celo mesto Štip v Macedoniji je manifestiralo za nas. Vsi večji beograjski listi so prinesli o koroških Slovincih simpatične članke. Hvaležni smo jim za sočustvovanje in zanimanje. Kakor posnemamo iz jugoslovanskih listov, sta si ogledala proslavo v Celovcu tudi predsednik in tajnik Orjune. Oba sta bila v Celovcu aretirana, a kmalu nato zopet izpuščena. Domovgrede je nekdo streljal pred Karavanškim predorom v voz, v katerem sta se vozila. Zadet ni bil nihče, pač pa razbita šipa vagona.

Umor v Celovcu. Proti 11. uri so 16. t. m. zvečer slišali gostje gostilne pod Križno goro obupne klice na pomoč. Ko so prišli na dotični kraj, so našli okrvavljeno žensko v zadnjih zdihljajih in poleg tega bežečega moškega. Ženska je 26 let stara tovarniška delavka Ana Leitner, morilec pa njen ljubimec, vojak Pirker, nenavaden človek, ki se doslej še ni vrnil v vojašnico in ga tudi še ni bilo mogoče izslediti. Morilec je zadal žrtvi trioglato rano v vratno usedlino, ki je bila smrtna, baje iz pohote.

Beračenje. Zadnji čas razpošilja „Kath. Vereinsheim in Eisenerz“ na zgornjem Štajerskem tudi med naše ljudstvo okroglice, v katerih prosi podpore za dograditev novega katoliškega društvenega doma za ondojne delavce. Nič nimamo proti temu, celo prav je, ako se podpira delavce pri taki koristni gradbi, saj je znano, kako so ubogi delavci po večjih industrijskih krajih v tem oziru zanemarjeni, ali vendar je treba k temu nekaj pripomniti. Tudi mi koroški Slovenci imamo par takih domov, katere so postavila naša katoliška društva (še več pa bi jih seveda potrebovali) in imajo isti cilj kakor zgoraj imenovano nemško, namreč zbirati pod svojo streho pošteno ljudstvo, mu nuditi ondi potrebno izobrazbo ter pošteno zabavo. Ali glej, kar je pri Nemcih prav, to je pri nas odveč; naši društveni domovi so nepotrebni in ne smejo služiti svojemu namenu (slučaj Dobrla vas). Radovedni smo tudi, koliko prispevkov bi dobili, ako bi katero naše slovensko društvo hotelo zidati društveni dom ter poslalo prošnje za podporo med Nemce, zlasti med naše na Koroškem. Kar se je 10. in 11. oktobra v Celovcu zapilo in zapravilo, to naj bi se poslalo Vereinsheimu, da bi ti ljudje imeli vsaj zavest, da so storili vendar enkrat dobro delo za svoje ljudstvo.

Posebni predpisi za priporočena pisma. Od 1. oktobra dalje morajo biti nalepljene znamke na priporočenih pismih v desnem kotu zgoraj in ne na obratni strani. Na naslovni strani mora imeti še nadpis „Einschreiben“, za inozemstvo izvzemši Nemčije pa „Recomandé“. Priporočnina stane za tuzemstvo in Nemčijo 30 g, za ostalo inozemstvo pa 60 grošev.

Borovlje. (Deseti oktober.) Tudi letos so priredili naši „Nemci“ slavnost na trgu, topot brez socialdemokratov, ki so po petih letih končno sprevideli, da take prireditve ne vodijo k spravi med narodoma, temveč podžigajo sovražstvo in srd do Slovencev. Četudi so agitirali za to prireditev celih 14 dni, je tvorila večino zopet le otročarija z lampijoni, pomagali pa so ji hakenkreuzlarski pobi iz Celovca. Izzivalen slavnostni govor je imel učitelj Schmid, ki pred plebiscitom sloh v našem kraju ni bil. Pogreval je stare bajke o trpljenju Nemcev pred plebiscitom in poveličeval junaške čine Nemcev in koroških Slovencev v bojih za domovino. K temu moramo pripomniti, da v njihovih vrstah ni bilo niti enega koroškega Slovence, ampak izdajice. Judeži, ki so se pri ljudskem štetju vpisali vsi za Nemce, ki so prodali za denar in lepe besede svojo čast, narodnost in materni jezik. In tudi mi se še živo spominjamo grozodejstev, ki so jih uganjali ti janičarji po slovenskem Koroškem, ko so ropali v Borovljah in Selah in v Šmarjeti v Rožu streljali ujete in ranjene vojake in častnike, vlačili nas Slovence po zaporih, pljuvali in metali kamenje v nas. Da, gospodje, mi tega ne pozabimo. Omenjal je visoke davke v Jugoslaviji. A tukaj v Avstriji? Tako visokih menda ni nikjer in le škoda, da govornik ni šel prej gledat na občinsko uradno desko, kjer bi videl vse polno dražbenih oklicov sodne oblasti, ker različni obrtniki in posestniki ne morejo plačati davkov. Nazadnje bi bilo še omeniti, da se je celo govorniku zdelo premalo ljudi. Mnenja je bil, da so krive tega materialne neprimlikke. Brez primere.

Podravlje. (10. X.) Na predvečer 10. oktobra je priredil naš Jugendbund bakljado, ali bolje rečeno pustno maškerado na Reber, ki se je udeležilo le 19 parov z godbo vred, predvsem ženske in otroci. Več jih je bilo na Reber, ko se je zbralo okoli dosti radovednežev. Vse vprek: topiči, rakete, muzika, petje in končno ognjevit govor. Govor je žel posmeh in pomilovanje celo pri lastnih pristaših. Nas zanimata le govora obeh domačinov. Romavh je bil vsaj toliko odkritosrčen, da je priznal, da bivajo na Koroškem bindišarji; od teh je četrtnina nemškonacionalna, polovica internacionalna in le četrtnina slovenskonacionalna. Iz tega sledi, da je samo četrtnina Slovencev za Nemce. Ker je ljudsko štetje našelo 37.000 nacijskih Slovencev, mora biti po njegovem mnenju na Koroškem še 148.000 Slovencev. Vsekakor lepo število. Ne more razumeti brezdomincev. Omeniti vredno je še njegov most do Adrije in kar ne more pozabiti, da so se Kranjci odločili za Srbijo in ne za Avstrijo. Romavha je prekosil Piber, ki je govoril take budalosti, da se je vse smejalo in spogledovalo. Pravil je, da smo Slovenci Srbi, da nas bo njegova banda pogonila čez Karavanke in njegova muzika spremljala; njegovi sinovi so se vojskovali v svetovni vojni proti Srbom (star je 22 do 23 let!) itd. Vernberškemu Jugendbundu moremo k takim voditeljem le čestitati.

Sveče v Rožu. (Komedijska obletnica plebiscita.) Na predvečer 10. oktobra so naši semkaj privandrani tujci, financarji, orožniki, železničarji ter še nekaj ljudi tukajšnje tovarne z otroci počastili peto obletnico plebiscita s tem, da so napravili iz bistrškega gnezda proti Svečam slovesni „Fakelzug“. Kljub vsem prizadevanjem, spraviti k ti slavnosti kolikormogoče mnogo občinstva, se tem tujim privandrancem bakljada ni bogve kako posrečila. Bilo je videti le par domačih hajlovcev, ki so hajlali za tistih par judeževih grošev. Smešno je bilo, ko je prikorakal ta častni spreved v Sveče. Pred cerkvijo se je zbralo v znamenje protesta mnogo občinstva iz naših kakor tudi iz nemškomislečnih vrst, ker tudi tem se je zdelo uganjanje teh tujcev preošabno. Iz več ust je bilo slišati: „Plačajte vaše dolgove, pa potem

se šopirite tukaj; dajte nam to, kar ste svojčas nam obljubljali!" itd. Neki gospodar je tudi prignal svojega vola „helma“. Da bi ne bilo treba hoditi tem gospodom v hlev po njega, kakor so napravili nedeljo poprej, ko so vzeli ubogo žival ponoči iz hleva ter jo vlačili po vasi in pretepali, ja celo pripeljali v sobo sosedne gostilne ter kričali „hejs čuš“, pripeljal je gospodar sam vola tja meneč, da ga bodo tudi za ta slavnostni spreved rabili. A vol „helm“ je gledal porogljivo za tem častnim sprevedom. Gotovo je spoznal tiste svoje bratce, ki so ga prejšnjo nedeljo gonili in pretepali.

Škocijan v Podjuni. Plebiscitno peto obletnico smo seveda obhajali tudi pri nas. Malo smo pohajlali, kresili, banda je zaigrala. Opol dne 10. oktobra je nekdo za kratek čas zvonil z velikim zvonom, kar bi naj pomenilo, da je ta dan velik praznik. Nekaj ljudi iz naše župnije si je seveda šlo ogledat v nedeljo v Celovec veliki teater. Naši in sociji se za celovško slavnost seveda niso zmenili, ker je ves humbug bil le voda na mlin vsenemcev in bauernbündlerjev. Radi zvonjenja z velikim zvonom so se nekateri malo skregali in je Rušev vrt zgubil par špriceljnov. Samoški petelini so veselo kikrikali, ker so imeli s svojimi kuricami prost vhod. Špraceljne je mladi Tomej spet pribil, Drava mimo naše fare mirno teče, naš svet se spet mirno suče, navdušenje in razburjenje se je poleglo in vsi se pripravljamo na škocijansko žegnanje, na katerega vse sosede pristrčno vabimo.

Bilčovs. (Letošnja plebiscitna slavnost.) Saj gotovo je znano vsakomur, kdor čita „Kor. Slovenca“, ali pa tudi ne, kako je „Heimatbund“ osredotočil celo letošnjo slavlje ob petletnici glasovanja v Celovec. Cela Koroška (pa še tudi čez mejo) je dobila ukaz Heimatbunda, da mora ob tej slovesnosti nastopiti vse v Celovcu. Cel aparat Heimatbunda je deloval z vso silo, da bi zainteresiral ljudstvo za njih nacijsko parado 11. X. Učiteljstvo, katero mi z malo izjemo lahko imenujemo pokorne paže Heimatbunda, je delalo kar z največjo agilnostjo posebno ono na slovenskem ozemlju. Pa kdo bi jim to zameril, saj morajo delati, ker najvišja šolska oblast na Koroškem ni več deželni šolski svet in njega načelnik, ampak Heimatbund in njega vodja gosp. Kajbič, ki kot poslovodja privatne organizacije veliko lažje na najbrezobzirnejši način nastopa proti Slovencem, kakor pa razni drugi uradi in oblasti. Na ta način si seveda oblasti lahko umivajo roke, češ, oblast postopa pravično, a v resnici pa vrši oblast vse kdo drugi. Toda o tem dovolj. Kot omenjeno, je učiteljstvo koroškega slovenskega ozemlja bilo najbolj navdušeno za veliko udeležbo ob petletnici plebiscita. Seveda tudi naši dve občini Bilčovs in Zg. Vesca, ki sta ušolani k bilčovski šoli, sta morali nastopiti. Celih 25 ali 26 udeležnikov se je zbornalo skupaj. Koliko dela je bilo treba, koliko agitacije in sestankov in pisanja imen, kdo da vse pojde. Dajale so se tudi razne obljube. Nekemu starejšemu možu se je obljubilo, da bo v njegovi vzgoji se nahajajoča deklica, ko izstopi iz tuk. šole, zastoj študirala. Prigovarjalo se je ljudem, sililo dekleta, da morajo iti v narodnih nošah, kar naši prijatelji imenujejo staro nošo. Imena narodna noša se menda boje, ker jih to spominja na dejstvo, da s tem vzbujaajo spomine na naše prednike, ki so to nošo nosili in jo spoštovali in ti predniki so bili vendar Slovenci. Kdor se drzne s to našo narodno nošo na take nemškonskacionalne prireditve, kot je bila letošnja petletnica glasovanja, ta onečašča spomin naših prednikov! — Dasi se je pri agitaciji zatrjevalo, da to ni nobena politična prireditev, je čisto nedolžna slavnost, moramo pa tukaj vendar vprašati, čemu se je potem jutraj 11. X. na vse zgodaj toliko tulilo po vaseh „heil“, da so marsikje ljudje menili, da so podrla teleta iz hlevov. Seveda, če se s hajlanjem izživa Slovence, to nič ne dé, to ni nič žaljenja za one, ki ne prodajo za par drobtin, ki padajo z miz gospodom okrog Heimatbunda, svojega prepričanja. Proti takemu izživanju mi ugovarjamo, pa naj pride iz grla ali ust kogarkoli. Kljub vsemu pa smo lahko ponosni na naše fante, da so tej tako zviti agitaciji odgovorili s tem, da so ostali doma; ponosni smo tudi na naša dekleta,

ki so kljub vabam in prigovarjanju raznih gospodov znale varovati svojo slovensko značajnost. Onim pa, ki so tako vneto delali propagando za 11. X 1925, pa bodi povedano: Bodite previdni in ostanite mirni, ker drugače prav lahko postanejo tla vroča, kot so postala že marsikomu! Končno naj se še omeni, da se je ob pripravah za petletnico plebiscita zmiraj govorilo, da se gre za proslavo naše „Koroške“. Ali mar kdo misli, da mi ne ljubimo naše domovine, krasne Koroške? Mnogo bolj nam je pri srcu kot vsem, ki so vzklikali ob tej slovesnosti „heil“, kajti, če bi se ob tej priliki ne šlo za nemškonskacionalne namene, prav gotovo bi vsak rekel: Koroška bodi, kjer hočeš. A mi vam povemo, da mi, ki smo od naših mater, od naših prednikov prejeli slovensko-koroško srce, tega srca ne bomo prodali za nobeno ceno, pa naj bi bili to zlati gradovi, kajti to je živ spomenik naših pradedov in tega hočemo ohraniti nedotaknjene.

Št. Štefan. Ker „Bauernzeitung“ poveljuje vse dopisnike „Koroškega Slovenca“ kot skrajno moralično propalo sodrigo, si dovoljuje član te sodrige povedati čin nemškega junaka. Dne 4. t. m. zvečer, ko se je Coklarjeva družina pri Št. Štefanu spravljala k počitku, jo je nenadno prestrašil strel skozi okno v steno ob postelji. Le slučaj se je zahvaliti, da ni nihče sedel ali stal ob postelji, ker bi bil zadet. Kakor je sklepiti iz govorjenja zunaj hiše, je morala biti družba lovcev, ki se je vračala domov, ker je tudi strel iz lovske puške. Potemtakem Slovenec že v lastnem stanovanju ni več življenja varen. Ali je storil junak ta čin v svojem fanatičnem sovraštvu napram Slovencem ali v pijanosti, ni ugotovljeno. Gotovo pa s tem ni storil kakega junaškega čina. Koroški Balkan!

Št. Pavel. (Dragocena starina.) V Št. Pavlu v Labudski dolini se nahaja prva knjiga, ki se je v Nemčiji tiskala: Biblija Gutenbergova na pergament tiskana. Knjigo, ki je radi svoje starosti zelo dragocena, so svojčas imeli benediktinci v samostanu sv. Blaža v Nemčiji. Od tam so menihi pregnali in so ti prišli l. 1809 v Št. Pavel. V Avstriji se najde le še ena Gutenbergova biblija v državni knjižnici na Dunaju, a ta je tiskana samo na papir. Zadnji čas je prišel benediktinski samostan v denarno zadrego. Vzdrževanje gimnazije in konvikta zahteva veliko denarja. Zato se je samostan odločil, da to biblijo proda. Cena se je nastavila na en milijon zlatih mark. V Avstriji ali Nemčiji ni bilo nikogar, ki bi se upal spustiti v to kupčijo, zglasil se je pa Anglež, ki ponuja svoto, ki je sicer nižja, a vendar toliko, da se more pogajati. Strokovnjaki obžalujejo, da se taka dragocenost oddaja, ali kaj se hoče? Trije stari folijanti, ki predstavljajo tako gorostasno vrednost, zaprti in zastraženi, da jih nihče ne ukrade; to nima smisla, to ni Bogu v čast in nikomur v prid. Ko živi v rod tako nujno potrebuje pomoči, naj se vzame denar, ki tu leži v resnici m r t e v.

Ribnica. (Lahkoživa mladina.) Mladi Habnar je pred kratkim prevzel dom. Dolga je bilo precej, a denar človeka vabi; prodal je za 120 milijonov in tako nenadoma postal bogatin, ko je prej bil le revež kmet, ves v skrbeh radi dolgova. V Celovcu sprejme denar, polovico ga je bil dolžen sestram, ki jih je izplačal in šel domu. „Jaz pa ne maram nič, pojem ko tič.“ A domu se mu ni mudilo. Ostane v Ribnici in tam se mu pridruži tovariš, mladi Zajček. Dobro sta živela, ko je bila Habnarjeva mošnja tako težka! V nedeljo pa je Zajec obilno začel nakupovati po prodajalnah, pri čevljarju si je naročil dva para čevljev, da bo za zimo. Popoldne pa je bil „bal“ v Dolih. Seve je zajca vleklo, šel je tja in tam plačal godcem kar poldrugi milijon! Ljudje so gledali, kako se zajček spreminja v leva? Opozorili so orožnike, ki zajca niso ustrelili, pač pa zgrabili za vrat: odkod imaš denar, ko si revež le delavec pri Stribernemu? Vprašajo gospodarja, in ta pove, da mu je v soboto izplačal ne milijon, marveč le 10 šilingov. Zajec je bil zdaj v pasti in je priznal, da je tovarišu Habnarju posegel brez dovoljenja v debelo mošnjo in se je pač roke prijel šop bankovcev, ki jih Habnar niti zgrešil ni! Na Šmihelico so potem orožniki odvedli Zajca v Celovec.

Sele. (Nesreče.) V soboto 10. okt. bi bil na Kobli skoraj izbruhnil požar. Vnela se je lesena stena Gašperjeve hiše in je tlela celo noč. Zjutraj je nevarnost opazila sosed in njen mož pd. Pavel je hitro z gašenjem zabranil ogenj. V lesenih hišah je treba še posebno paziti na ogenj! — V nedeljo navrh se je v Kropivni na paši ob ognju vnela obleka male Katarine Dovjak, Hribernikove štiriletne deklice. Njena sestra je hitela klicat pomoč, ki pa je prišla že prepozno. Ubožici je medtem zgorela na životu vsa obleka, da je od opeklin takoj umrla. Ubogi prizadeti družini naše sožalje! — Drugi dan se je v gozdu ponesrečil Spod. Dovjakov hlapec Alojz Valant. Zlomil si je nogo na dveh mestih. Pripeljali so ga takoj v celovško bolnišnico.

Škocijan. Hvala Bogu, pravimo letos pri nas, ko se veselimo res prav dobre letine. Obrodilo je prav lepo ozimno in jaro žito, ajde so kmetje razmeroma proti drugim krajem dobili veliko; pri nas jo sejejo bolj zgodaj in je slana ni uničila kot na levem bregu Drave, kjer je še prihodnje leto za seme ne bo. Samo siva ajda, ki bolj počasi dela, je letos pokazala figo. Tudi krompirja so isti, ki rumenega nimajo in so več belega in plavega sadili, pridelali veliko. Toraj je res vse dobro obrodilo in toče smo tudi bili obvarovani. Vse je prav, samo da bi kmečki pridelki imeli večjo ceno. Primoran je kmet svojo živino in žito dati po sramotno nizki ceni, kar pa rabi, pa je drago tako, da res skoraj zraven omaga in kri izgubi. Kdor ni priden in napredno ne gospodari in kogar še mučijo dolgovi, je gotovo izgubljen.

Sinča vas. „Jaza je jaza,“ pravimo Sinčani in hočem s tem povedati, da človek v jezi ne stori nič pridnega, pač pa navadno kaj neumnega in celo smešnega. Ustvaril je Bog buče zato, da si opitamo svinje in iz zrnja nam v Kazaškem grabnu spreša vedno veseli Lojze okusno bučno olje. Na plebiscitno nedeljo sta se ga dva sicer dobra soseda, eden čuš, drugi pa nemškutar, nekje v naši okolici precej nabrala. Z velikim hajlanjem se vračajo iz Celovca nemčurski romarji. To vse je tudi našima možakarjema prešlo v kri in razburilo živce. Začela sta se prepirati že v gostilni; domogrede se je jeza še bolj razgrela in ko sta prišla do nekega kupa kurbusov, sta porabila to orožje; ker nista imela polen in palic, sta se začela brnkati z bučami. Nesreča je hotela, da je eden zagrabil gnilo kroglo in jo zalučal svojemu nasprotniku v glavo. Lahko si misliš, kako je izgledala obleka in kako je ranjenca, ko je prišel domov, sprejela ženka. „Čemern dedej! Kako pa izgledaš“, je bila najmilejša psotka. Sinčani pravimo: Jaza je jaza!

Galicija. Od danes naprej se bo donášala pošta po pismonoši na dom, in sicer v torkih, čertkih in sobotah na Blato, Goriče, Mohliče, Pelcl, Podkrinj, Belo, Vilštanj, Klanče, Dolinčiče, Encelno vas, Krejance, v pondeljkih, sredi in petkih pa v Apače in Obrije. Poštna nabirališča v Mohličah in Apačah se opuste.

Št. Vid v Podjuni. Kakor smo že poročali, smo bili mi Šentvidčani pri nabiranju denarja za zvone tako srečni, da nam je ostalo po poravnavi dolgova za zvonove še približno 1000 šilingov. Precejšnji preostanek te vsote se je s privoljenjem darovalcev porabil za preslikanje farne cerkve. To delo je na splošno zadovoljnost krasno izvršil slikar Miha Volinc iz Dobrle vasi. Posebno presbiterij s prelepim slikanim obokom, a slikami sv. Petra in Pavla nasveži omet (fresko) ob strani glavnega oltarja naslikane 4 konsle (od naravnih le prav blizu se dajo razločevati), je res mojstrsko delo. Uradnik strokovnjak, ki je tu vsled ukaza dunajske vlade popisoval vse cerkve na Koroškem, se je prav laskavo izrazil o tem slikarskem delu in zato se spretni in ne predragi slikar g. Volinc prav pristrčno priporoča cerkvenim predstojništvom.

Št. Janž v Rožu. (Razno.) Dne 8. sept. t. l. smo imeli blagoslavljanje spominske plošče v svetovni vojni padlih vojakov naše fare. Blagoslavljal sta čgg. dr. Blüml in Ruprecht župnik iz Sveč. Slavnostni govor je imel čg. dr. Blüml, ki nas je v duhu peljal nazaj v viharo leto 1914, ko so se peljali bataljoni naših hrabrih

vojakov z največjim navdušenjem na bojišče, s katerega se pač marsikateri ni več vrnil. Šentjanska župnija žaluje za 22 takimi junaki. Nadalje nam je g. govornik v lepih besedah orisal usodopolno življenje v strelnih jarkih in nas privedel polagoma do slavnostnega trenutka. Nastopili so tudi vsi bivši vojaki pod načelstvom Janeza Einspielerja, pd. Pražiča, najstarejšega vojaka. Res lep prizor! Domači pevski zbor pa je zapel „Oj Doberdob“ in „Nad zvezdami“. Lepo vreme pa je pripomoglo, da se je zbrala prav lepa množica ljudi in s tem še povečala slavnostni dan, ki nam bo ostal v trajnem spominu. Toda mi vsi, ki smo prisostvovali tej slavnosti, ne vemo in si niti misliti ne moremo, koliko truda in požrtvovalnosti je bilo treba, da se je nabrala potrebna svota, ki je znašala nad 5 in pol milijonov kron. Krassnik ml., Hornböck in Singer bi nam mogli dati odgovor na to vprašanje. Naj vam ne bo žal, možaki, časa, ki ste ga zamudili in tudi ne, če je moral kateri izmed vas požreti kakšno neprijetno besedo; saj ste vse to žrtvovali v spomin mrtvih! Nehvaležni bi bili, ako bi se ob tej priliki ne spomnili tudi rajnega gospoda župnika, ki je pravzaprav sprožil misel za spomenik in tudi daroval lepo svoto. Kamnoseku Čeconiju iz Borovelj, ki nam je v splošno zadovoljnost napravil ploščo, pa bodi na tem mestu izrečena zahvala in ga priporočamo vsem tistim, ki želijo napraviti take spomenike. — Ravnokar se je tudi končalo popraviljanje naše cerkve, ki je bila, kakor znano, l. 1919 od tistih janičarjev obstreljana in oropana. Po naročilu čg. Singerja je pleskar Valentin prav okusno osnažil cerkev (ti stroški se bodo krili od zapuščine rajnega gospoda), ki zdaj pričakuje, kakor okinčena nevesta svojega ženina, novega pastirja. Dal Bog, da bi ga kmalu dobili. — Egidij Hafner, pd. Lapš na Rutah, pa je dejal: „Človeku ni dobro samemu biti“ in poiskal si je družico v osebi Julke Matte, pd. Gašparjeve v Podsinji vasi. Bilo srečno!

Šmarkez pri Sinči vasi. V nedeljo 11. t. m. se je pomikal iz Dol od Žihra proti naši podružnici veliki spreved. K pogrebu smo ponesli praprosto a pridno ženko, mater uglednega čevljarskega mojstra in škocijanskega občinskega odbornika, Jožefa Komar. V prisrčnih besedah rajni v spomin in udeležencem v zahvalo se je domači g. župnik Poljanec po slovil od rajne. Naj počiva v božjem miru!

Šmihel nad Pliberkom. (Smrt.) Tukaj smo pokopali v soboto dne 19. septembra ob skromni udeležbi, kakor je bilo tudi življenje rajnega skromno, Jožefa Gražer, pd. Kreplnovega očeta iz Dolinčič. Bil je značajan mož, enak svojemu sosedu Francu Kevkar, pd. Marko, katerega smo spremljali na šmihelsko pokopališče aprila lanskega leta. Bil je zvest naročnik naših slovenskih listov in knjig, skratka, bil je mož, kakršnih bi potrebovali na Koroškem še mnogo. Tako tudi v zavedno, zagorsko vasico najde pot neizprosna smrt ter nam pobira naše najboljše. Bog daj rajnima zaslužno večno plačilo, mi pa jim ohranimo blag spomin.

DRUŠTVENI VESTNIK

Šmihel nad Pliberkom. Za časa velikega in težkega poljskega dela so bile v društvenem življenju počitnice. Sedaj pa, ko je največje delo opravljeno in ko bo bolj prijetno zopet v topli sobi tako doma kakor tudi v društveni sobi, se hočemo zopet oprijeti dela za izobrazbo razuma in plemenitost srca. Prvi društveni sestanek v zimski sezoni se vrši v nedeljo dne 25. t. m. po prvi božji službi. Predavanje bo zelo zanimivo, zanimivo posebno za bivše vojake. Vsi posebno pa fantje prav prisrčno vabljeni!

Naše prireditve. Jesen je v deželi in zima že ni več daleč, narava bo zadremala. Toda v naša društva pa prihaja pomlad, mladost, navdušenje. Člani se zbirajo v knjižnici, ki se je čez poletje uredila, odborniki pripravljajo razne načrte za jesensko in zimsko delovanje. Globasnica je imela letošnjo jesen prvo prireditev

27. septembra in sicer igro „Vsakdo ali Bogatinova smrt“. Priprave in zanimanje za to igro je bilo veliko, dvorana polna do skrajnosti; ker je bil ravno radi žegnjanja ugoden čas za prireditve, si lahko opazil goste vseh sosednih društev, celo iz Celovca, Pliberka, Žihpolj, Št. Tomaža pri Celovcu, gornje Podjunske doline ter slovanske letoviščarje od Klopinskega jezera. Pa saj niso te igre priredili izključno sami Globasani samo za Globasnico, temveč sodelovali so tudi drugi koroški talenti, zakar jim na tem mestu izrekamo iskreno zahvalo. Bogatin je svojo vlogo vsestransko mojstrsko izvršil. Ta dan je tudi prvič zadonel z globaškega odra solospjev, ki je zbudil veliko zanimanje in občudovanja. Navdušenje pa je dospelo do vrhunca, ko je šmihelsko pevsko društvo „Korotan“ pod spretnim vodstvom g. Kralja zapelo par najlepših pesmi. Na tem mestu pozivljamo vsa društva, da gojijo našo narodno pesem, kajti društvena prireditve brez pesmi ni polna. Kjer ni doma dovolj moči, naj se povabijo sosedni pevci. Petje in dramatika sta tisti dve sili, ki pomagata držati naš mali zatirani narodček na površju. Igra je izpadla dobro. Slika življenje in smrt bogatina ter se priporoča samo onim odrom, ki imajo dobre igralce. A. B.

Št. Vid v Podjuni. (Sestanek izobraževalnega društva.) Dne 4. oktobra je imelo naše izobraževalno društvo v svojih prostorih v župnišči svoj sestanek, ki je bil kljub temu, da je bil premalo razglašen, dobro obiskan. Predmet sestanka je bila vojna v Maroku. Prvi govornik je imel svoj prvi jako uspeli govor o zemljepisu Maroka, sedaj pogosto imenovane države, njeni zgodovini, običajih in značaju maroškega prebivalstva, takozvanih Berbercev ali Rifkabilov. Govor se je vršil nazorno na podlagi ročno narisane zemljevide. Naslednji govornik je razjasnil vzroke in potek sedanjih vojne med tamošnjimi domačini na eni strani in med Francozi in Španci na drugi strani. Marokanci kot stiskani narod se vojskujejo za svojo svobodo in samostojnost z mečem, v Evropi stiskani narodi, odnosno narodne manjšine se za isto vojskujejo z umasvetlim mečem. Kakor tam, bo tudi tukaj nazadnje vendarle zmagala pravica. Obema govornikoma gre od pazljivih poslušalcev prisrčna zahvala.

Žvabek. (Repoštev.) „Sin, pošten bodi, pa dolgov nikar ne delaj, potem se pa ne boj ne hudiča pa ne birača!“, tako je neki oče učil svojega sina. Pošten bodi, če hočeš biti srečen, to je bilo tudi jedro igre „Repoštev“, ki so jo igrali žvabeški fantje na Roženvensko nedeljo popoldne. Imenovana resnica je prikazana s pomočjo pravljice o Repoštevju, strahu Krkonoških gora. Pravljica je samo sredstvo, pripomoček, da važni življenski nauk dobi meso in kri. Repoštev je nekako poosebljenje božje Pravičnosti, ki varuje in brani poštenega in kaznuje krivičnega. Krivica, laž, nasilje, zločin, lakomnost, obhajajo samo nekaj časa zmago-slavje, poštenost, nedolžnost, pravica so teptane, preganjane, zatirane samo nekaj časa. Slednjič pa pravica zmagaja, je poplačana za prestano voljno preneseno trpljenje, krivico pa doleti zaslužena kazen. Enkrat se gotovo izpolni, kar pravi Tolstoj v pripovedi „Luč“: „Če tukaj v potrpljenju trpite, boste povišani.“ Tudi trije rokodelski pomočniki „Mi vsi trije“, „Za denar“ in „To bi bilo čisto prav“, po nedolnem preganjanju, zaprti in na smrt obsojeni, so slednjič povišani. Zločinca Kosmatina pa doleti zaslužena kazen. — Reči moramo da je igrice prav primerna za naše odre. Ni pretežka, pa vendar jako kratkočasna in zabavna ter primerna, da v nas utrdi važen življenski nauk. Igralci so prav dobro rešili svojo nalogo, dobro so se vživeli v svoje vloge in igrali prav naravno. Dvorana je bila polna občinstva, ki se je vrlo dobro zabavalo. Med od-mori so vrle žvabeške pevke prepevale lepe pesmice. Morebiti bi bilo dobro, če bi bilo petje sploh večja programna točka, da bi bile tudi pesmi ženskega zbora naprej izbrane in določene. Igra sama zase namreč, kakor je tudi lepa in zanimiva, vendar še pogreša kakega dodatka, bodisi še ene kratke igre z ženskimi ulogami, ali pa petja, oz. igranja na kako glas-

bilo. Omeniti bi bilo še, da bi bila za oder velika pridobitev, če bi bile kulise poslikane. S tem bi tudi scenerija postala bolj naravna in bi tako cela uprizoritev prišla do še večjega efekta. V ostalem pa vsa čast i igralcem i pevkam; pa drugič zopet!

GOSPODARSKI VESTNIK

Velikovški trg. Živina: teleta 1,60, svinje 1,80—2,40, koze 0,30—0,40, ovce 0,80—1,20. klobasarice 0,30—1,—, vprežna živina 1,10 do 1,20, pitana živina 1,30—1,40 Š za kg žive teže. Konji 400—800 Š. Prignalo se je 231 komadov živine, trgovalo pa srednje.

Produkcija železne rude je znašala v letu 1924. 7.138.047 metrskih stotov. Največ, to je 87,3 odst., se je železne rude izkopal na Štajerskem, potem na Koroškem 11,8 odst., na Solnograškem 0,5 odst. in na Nižjem Avstrijskem 0,4 odst.

Tovarniška zaloga usnja

Julijus Blass

Celovec, Novi trg šte. 4

ima v zalogi vse kožne izdelke ter kupuje in prevzema v delo sirove kože.

Izšla je Blasnikova

„Velika Pratika“

za navadno leto 1926, ki ima 365 dni. „Velika Pratika“ je najstarejši slovenski kmetijski koledar, ki je bil najbolj vpoštevan že od naših pradedov. Tudi letošnja obširna izdaja se odlikuje po bogati vsebini, zato pride prav vsaki slovenski rodbini. Stane 5 Din. in se naroča pri

J. BLASNIKA naslednikih, tiskarna in litografični zavod Ljubljana, Breg šte. 12.

Prodaj ali zamenjam

štiri dobro ohranjene

harmonike

Več pove Sebastijan Beguš pri Matevžnjaku v Kotmarji vasi

Prevzel trgovino.

okolice javljam, da sem prevzel od g. Jul. Mahana

na Beljaški cesti šte. 31

trgovino s špecerijskim in mešanim blagom.

Potrudi se bom, svojim odjemalcem vsigdar postreči z res dobrim blagom po najnižjih cenah.

S spoštovanjem

Ignacij Sablatnig.

134

Lepo posestvo se da v najem.

z začetkom leta 1926 ali pa prihodnjo vigrad. Ogleda se lahko že sedaj. Obsega vsega skupaj 50 oralov. Redi se lahko 10 glav živine, jeden ali dva konja in primerno število svinj. Za najemnika zelo ugodni pogoji, ker lahko prevzame tudi nekaj živine in jesensko setev. — Naslov pove upravništvo lista.

135